

Nr 612.

Av herr **Senander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, angående ändrade bestämmelser rörande avgångsåldern för civila anställningshavare i statens tjänst, m. m.*

Propositionen innebär i huvudsak, att de fasta pensionsåldersgränser som nu existera för personal i civil statstjänst ersättas med en anordning med pensioneringsperioder, omfattande ett, två och tre år. Under pensioneringsperioden skall det vara befattningshavarens ensak att bestämma den närmare tidpunkten för sin avgång.

Avsikten är sålunda att förmå ett så stort antal statstjänare som möjligt att frivilligt kvarstanna i tjänst efter uppnådd pensionsålder. Systemet beräknas medföra besparingar för statsverket därigenom att nyanställningar av personal begränsas.

För personalens stora flertal innebär förslaget stora nackdelar. Uppenbart är, att därest tillfällena till kvarstående i tjänst utnyttjas, så betyder detta för den yngre personalen en stark försämring av de redan nu dåliga beföringsmöjligheterna. För den större delen av de statsanställda betyder ett genomförande av förslaget, att befördran kan fördröjas i tre år.

Även den äldre personalen kommer att bli lidande av försöket att på den föreslagna vägen höja pensionsåldern. Visserligen står det vederbörande fritt att avgå när den undre pensionsgränsen uppnåtts. Men med de blygsamma pensioner som nu utgå för flertalet statstjänare måste frestelsen att kvarstå i tjänst bli stor. Det kan emellertid inte råda någon tvekan därom, att den ständigt ökade arbetshetsen i flertalet statsverk, med övertidstjänstgöring och tjänstgöring under sön- och helgdagar i betydande utsträckning, oupphörligt försämrar möjligheterna för de anställda att utan allvarliga hälsorisker fortsätta sin tjänstgöring utöver nu gällande pensionsåldersgränser.

För statsverket torde också värdet av »reformen» vara minst sagt diskutabelt. Det är tydligt, att såväl statsverket som allmänheten kommer att utsättas för risker, exempelvis vid järnvägstrafiken, på grund av ett förlängt utnyttjande av arbetskraften. På samtliga områden av den statliga verksamheten måste ett ökat utnyttjande av äldre arbetskraft medföra såväl ekonomiska som andra risker. Då arbetsmarknadspolitiska synpunkter jämväl fått tjäna som motivering för den föreslagna anordningen bör det framhållas, att en förändrad situation på arbetsmarknaden givetvis måste leda till

sådana konsekvenser, att den yngre arbetskraften går sysslolös, medan äldre personer i större utsträckning än tidigare kvarstå i statlig tjänst.

Med hänvisning till vad som här anförts få vi hemställa,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 184.

Stockholm den 24 april 1951.

Knut Senander.

Helmer Holmberg.

Gunnar Dahlgren.

Gerda Nilsson.